

Міністерство
освіти і науки
України

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Механіко-технологічний факультет

НДІ техніки і технологій

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

Представництво Польської академії наук в Києві

Польська академія наук відділення в Любліні

Академія інженерних наук України

Українська асоціація аграрних інженерів

**ЗБІРНИК ТЕЗ
доповідей
III Міжнародної
науково-практичної конференції
«Автомобільний транспорт та інфраструктура»**

AutoTransport and Infrastructure

23-25 квітня 2020 року
м. Київ

УДК 658.6

ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ТОВ «ЮНІТЕД»

Савченко Лілія Анатоліївна, к.т.н., доц.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Lilya_savchenko@ukr.net

Актуальність роботи. Управління товарно-матеріальними запасами пов'язано з компромісом між витратами по зберіганню товарно-матеріальних запасів та прибутками від їх володіння. Різні номенклатурні позиції товарно-матеріальних запасів відрізняються за вартістю, дохідністю, площею, яку вони займають; при чому чим більший об'єм запасів, тим вища вартість їх зберігання, страхування від нещасного випадку та крадіжки. З іншої сторони, збільшення товарно-матеріальних запасів знижує ризик скорочення потенційних продаж через відсутність товарів на складі і сповільнення виробництва, викликаного недостатніми товарно-матеріальними запасами. Крім того, великі об'єми закупок призводять до збільшення скидок з продаж.

Оптимальний розмір замовлення це така замовлена кількість товарів, при якій сукупні витрати на організацію замовлення і зберігання запасів будуть оптимальними, тобто який мінімізує сукупні витрати на обслуговування товарно-матеріальних запасів.

Основна частина. З метою оптимізації структури поточних активів ТОВ «Юнітед» необхідно прогнозувати обсяг виробничих запасів на кінець 2019 року. Для цього побудуємо лінію тренду за допомогою Microsoft Excel.

1. Удосконалення політики управління товарно-матеріальними запасами ТОВ «Гросс».

Спрогнозуємо обсяг товарно-матеріальних запасів ТОВ «Юнітед» на 2019 рік. Для цього визначимо лінійне рівняння тренду, яке має наступний вигляд:

$$Y = 17.79 t - 1.85 \quad (1)$$

Підставивши значення часу в рівняння (1), отримаємо обсяг запасів в розмірі: $Y = 17,79 \times 4 - 1.85 = 69,31$ тис. грн.

Графічно прогноз обсягу запасів на кінець 2019 року зображено на рис. 1

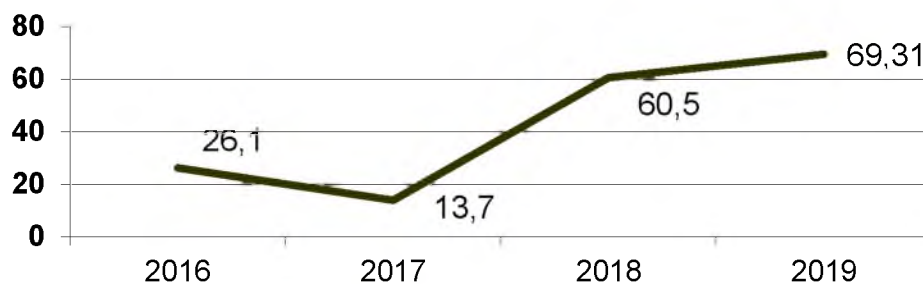

Рис. 1 – Фактичні та прогнозні значення обсягу запасів ТОВ «Юнітед»

Розрахувати оптимальний розмір замовлення на ТОВ «Юнітед», можна, використавши модель Уілсона (формула (2)).

$$OP3 = \sqrt{2\Pi * Vo.з./ Vz.}, \quad (2)$$

Відомо, що підприємство для виробництва закуповує у постачальника борошно по ціні 730 грн. Загальна потреба в цьому виді сировини – 165 тонн.

Рівень рентабельності активів в 2019 році становив:

$$Pa = \frac{По.д.}{Активи} * 100\% \quad (3)$$

де, По.д. – прибуток від операційної діяльності;

Активи – середньорічна вартість активів.

$$Pa (2009) = \frac{212,8}{(1272,8 + 1380,2) : 2} * 100\% = 16,04\%$$

Тобто, можливі витрати або недоотриманий прибуток від зв'язування грошових коштів підприємства в одиницю запасів сировини складають:

$$730 \text{ грн.} \times 0,1604 = 117,09 \text{ грн.}$$

Дійсні витрати на зберігання одиниці запасів – 43 грн. Витрати на виконання 1-го замовлення – 128 грн.

Отже, оптимальний розмір замовлення буде:

$$OP3 = \sqrt{\frac{2 * 165 * 128}{43 + 117,09}} = 16,4 (\text{тонни}).$$

Середній розмір запасів дорівнює половині замовленої партії, тобто:

$$CO3 = 16,3 / 2 = 8,15 (\text{тонни})$$

Річна вартість зберігання визначається як добуток серед розміру замовлення та вартості зберігання одиниці запасів:

$$Vz = 8,15 \times (42 + 117,09) = 1296,6 \text{ грн.}$$

Річна кількість замовлень на поставку сировини визначається шляхом ділення всієї необхідної річної потреби на OP3:

$$165 / 16,3 = 10,1 \text{ замовлень}$$

Річна вартість виконання замовлення буде складати:

$$128 \times 10,1 = 1292,8 \text{ грн.}$$

Отже, сукупні річні витрати на обслуговування запасів становлять: 1296,6 + 1292,8 = 2589,4 грн. і є мінімальними у порівнянні з іншими способами закупівлі, про що свідчать дані з табл. 2

Таблиця 2 – Сукупні витрати на обслуговування запасів при різних розмірах замовлення

Показники	Розмір замовлення, тонн			
	10	15	16,3	20
1. Середній запас, тонни	5	7,5	8,15	10,0
2. Кількість замовлень на поставку	16,5	11,0	10,1	8,25
3. Річна вартість зберігання запасів, грн.	795,5	1193,2	1296,6	1590,9
4. Річна вартість виконання замовлення, грн.	2112,0	1408,0	1292,8	1056,0
5. Сукупні витрати на обслуговування запасів, грн.	2907,5	2601,2	2589,4	2646,9

Визначимо оптимальний момент поновлення замовлення використовуючи формулу (2), враховуючи, що у підприємства щоденні витрати рівномірні.

Якщо кількість замовлень становить 10,1, то при 360 днях у році періодичність замовлення становитиме:

$$360 / 10,1 = 36 \text{ днів (через кожні 36 днів)}$$

Щоденні витрати становитимуть:

$$165 / 360 = 0,46 \text{ (тон)}$$

Критичний залишок, враховуючи, що цикл замовлення становить 12 днів, буде: $0,46 \times 12 = 5,52$ (тони)

$$\frac{16,3 - 5,52}{0,46} = 23 \text{ (дні)}$$

Тоді: $t^n = 23$

Тобто, через 23 дні після попередньої доставки товарів, коли їх запас досягне критичного значення, необхідно поновлювати замовлення.

Дану стратегію закупки сировини можна представити схематично:

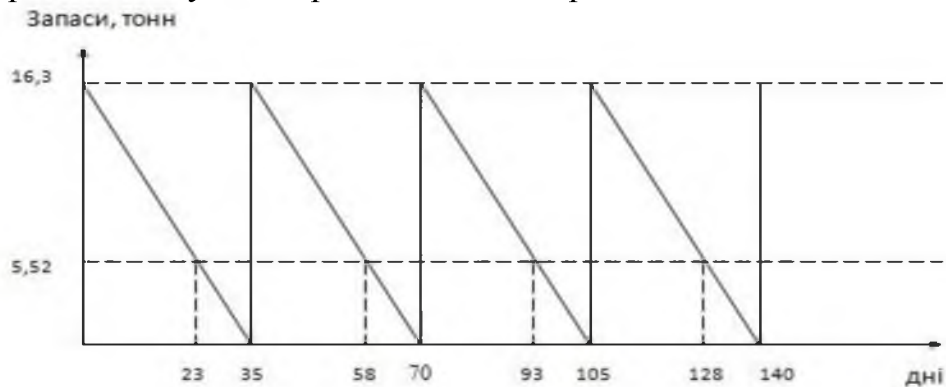

Рис. 2 – Періодичність поставки та поновлення замовлень для ТОВ «Юнітед».

Також, з метою удосконалення політики управління оборотними коштами на ТОВ «Юнітед», необхідно визначити найраціональніший спосіб закупівлі товарно-матеріальних цінностей.

Висновки.

Поточні активи відіграють значну роль в підприємницькій діяльності, оскільки вони покликані забезпечувати безперервний їх рух на всіх стадіях кругообігу, з тим, щоб задовольняти потреби продажу в грошових та матеріальних ресурсах, забезпечувати своєчасність та повноту розрахунків, збільшувати ефективність використання оборотних коштів.

До оборотних активів підприємства відносяться ті види майнових цінностей, які повністю споживаються за один операційний цикл. При цьому, елементи оборотного капіталу, вкладеного в поточні активи підприємства, постійно переходять із сфери продажу у сферу обігу. Та частина оборотного капіталу, яка постійно знаходиться у сфері продажу, називається оборотними фондами, друга частина оборотного капіталу знаходиться у сфері обігу і відповідно називається фондами обігу.

Функціонування оборотних активів розпочинається з моменту їх формування та розміщення. Всі джерела формування оборотних коштів поділяють на власні та залучені.

Управління оборотними активами на підприємстві займає значну роль в операціях фінансового менеджменту. Важливою характеристикою в управлінні оборотними коштами є операційний цикл, який представляє собою період повного обороту всієї суми оборотних активів. Рух оборотних активів підприємства в процесі операційного циклу проходить чотири стадії, послідовно змінюючи свої форми. Політика управління оборотними активами відзначається значною маневреністю, можливістю активного впливу на їх розмір, склад, структуру, оборотність, ліквідність та прибутковість.

До інформаційно-правового забезпечення процесу управління поточним капіталом на підприємствах відносяться: Господарський Кодекс України, Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” та Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 2 „Баланс”, № 3 „Звіт про фінансові результати”, № 4 „Звіт про рух грошових коштів”, № 5 „Звіт про власний капітал”, № 9 „Запаси”, і № 10 „Дебіторська заборгованість” та інші.

Ознайомившись зі статистичними даними, що стосуються аналізу оборотних активів в Україні, можна зробити висновок, що з кожним роком спостерігалось їх підвищення.

Проаналізувавши фінансово-господарську діяльність ТОВ «Гросс», яке займається виробництвом в галузі легкої промисловості, висновок, що підприємство фінансово стабільне. Проте спостерігається зниження показників дебіторської та кредиторської заборгованостей. Вартість оборотних активів зростає, на що вплинуло збільшення об'єму продажу.

Використовувалися поточні активи протягом аналізованого періоду на підприємстві недостатньо ефективно, про що свідчать показники ліквідності та ділової активності.

З метою оптимізації структури оборотних активів ТОВ «Гросс», можна скористатися такими заходами поліпшення політики управління:

1. Визначення оптимального розміру замовлення товарно-матеріальних запасів та моменту їх поновлення.

2. Реалізація товарів, які користуються невеликим попитом за нижчою ціною.

3. Використання всіх можливих шляхів для прискорення надходжень грошових коштів (дебатування, телеграфні переводи, чеки).

4. Направлення рахунків покупцям раніше, ніж завжди практикується.

5. Вимога депозиту на крупні або регулярні замовлення, або виставлення рахунків по мірі виконання діючого замовлення.

6. Нарахування відсотків на дебіторську заборгованість, прострочену погашенням, та пропонування знижок за авансовані платежі.

7. Створення нульового балансового рахунку.

8. Надання більш продовжених строків кредиту, оскільки строки кредиту мають пряме відношення до затрат і доходу, пов'язаних з дебіторською заборгованістю.

9. Замість повної оплати рахунку здійснення часткових платежів, запросивши додаткову інформацію щодо рахунку-фактури у продавця перед її оплатою.

10. Використання таких форм забезпечення повернення боргу, як застава, страхування, гарантії банку та гарантії третіх осіб, тощо.

Отже, ТОВ «Гросс» має потенційні можливості стабільно працювати, забезпечуючи споживачів якісними товарами, приносячи при цьому прибуток.

Література

1. Аналіз господарської діяльності підприємства: Навч. посібник / Савицька Г.В. – Мінськ: Екоперспектива, 2001.
2. Анализ финансов предприятия в условиях рынка / Негашев Е.В. – М.: Высшая школа, 1997.
3. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця – Житомир : ЖІТІ, 2000.
4. Економіка підприємства: Підручник / Покропивний С.Ф., 2-ге вид. перероб. та доп.: К.: КНЕУ, 2001.
5. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства / Тарасенко П.В. – Львів: ЛБУ, 2001.